R/SE BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

25/610/2017

Västra Finlands brottspåföljdsregion

ORDNINGSSTADGA FÖR VANAJA FÄNGELSE

Gäller från 1.12.2017

Innehåll

1 § ALLMÄNT 3
2 § FÄNGELSETS AVDELNINGAR 3
3 § VISTELSE PÅ FÄNGELSEOMRÅDET 4
4 § KLÄDSEL PÅ FÄNGELSEOMRÅDET 4
5 § LÅSNING AV LOKALER OCH NÄRVAROKONTROLL 4
6 § DELTAGANDE I VERKSAMHET OCH FRITIDSAKTIVITETER 5
7 § ANSKAFFNING AV VAROR 5
8 § BESÖK 5
8.1 § Övervakade besök 5
8.2 § Oövervakade besök 6
8.3 § Besök av ombud 6
9 § TELEFON, ELEKTRONISK KOMMUNIKATION OCH VIDEOFÖRBINDELSER 6
9.1 § Telefon 6
9.2 § Elektronisk kommunikation och videoförbindelser 6
10 § RENLIGHET 7
11 § INNEHAV AV EGENDOM 7
11.1 § Föremål och ämnen som inte överlämnas till fångar 7
11.2 § Övriga omständigheter som påverkar överlämnandet av föremål eller ämnen till fångar 8
11.3 § Kontroll av föremål och ämnen 9
12 § ANVÄNDNING AV RUS- OCH LÄKEMEDEL 9
13 § IKRAFTTRÄDANDE 9

1 § ALLMÄNT

Ordningsstadgan preciserar bestämmelserna i fängelselagen och övriga bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem. Den innehåller föreskrifter om vistelse i fängelseområdet, låsning av utrymme, avdelningar, besök, användning av telefon, fritid och innehav av egendom samt om andra motsvarande enskilda omständigheter relaterade till upprätthållandet av ordningen och anordnandet av verksamhet vid fängelset.

Varje fånge ska iaktta fängelsets ordningsstadga. En fånge kan påföras disciplinstraff för brott mot ordningsstadgan, förutsatt att det i ordningsstadgan uttryckligen nämns att disciplinstraff kan påföras för det aktuella brottet.

En fånge kan också påföras disciplinstraff om han eller hon inte iakttar en uppmaning eller order som en tjänsteman vid brottspåföljdsmyndigheten ger inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen eller säkerheten i fängelset. En sådan uppmaning eller order kan till exempel handla om att iaktta en bestämmelse i ordningsstadgan.

2 § FÄNGELSETS AVDELNINGAR

Vanaja avdelning
Vanaja avdelning är en avdelning för kvinnor. På Vanaja avdelning är boningsavdelningarna bostadsceller.

På Vanaja avdelning finns en familjeavdelning, där fångföräldrar jämte barn kan placeras oberoende kön. Familjeavdelningen har en egen dagordning och för dess verksamhet svarar dagtid avdelningens egen personal som kommer utifrån.

Ojoinens avdelning
Ojoinens avdelning är en avdelning för män. Boningsavdelningarna vid Ojoinens avdelning utgörs av en gammal och en ny avdelning.

Ojoinens avdelning använder elektronisk fångövervakning, vilket innebär att fången ska ha en fotboja som fästs runt vristen och ha med sig en övervaknings-(telefon-) anordning. Fången ska gå att spåra hela tiden med hjälp av anordningen, vilket bland annat innebär att den aldrig får lämnas mer än två (2) meter från dig själv. Detta gäller fången både på fängelseområdet och på arbetsplatsen.

Fången ansvarar för att övervakningsanordning och fotbojan används på ändamålsenligt sätt och fången ska se till att ladda anordningarna enligt de anvisningar han eller hon har fått. För störningar som orsakas anordningarna, användning som strider mot anvisningarna och försummelse av det åtgärder som användningen förutsätter (ha med sig, laddning av anordningen) kan fången påföras disciplinstraff. Fotbojan kan avlägsnas eller tillfälligt flyttas till fångens handled endast av särskilt vägande skäl genom beslut av direktören. En fånge är skyldig att ersätta fängelset för utrustning som försvunnit eller skadats på grund av honom eller henne.

3 § VISTELSE PÅ FÄNGELSEOMRÅDET

En fånge får röra sig och vistas på en föreskriven verksamhets- och arbetsplats, på sin boningsavdelning samt på vissa ställen avsedda för motion, måltider och fritid vid de tidpunkter som framgår av avdelningens dagordning och ankomstguidens kartbilaga. Det är förbjudet att vistas i andra fängelseutrymmen eller områden och röra sig på andra än den egna boningsavdelningen utan tillstånd. En fånge som olovligen rör sig i förbjudet område kan påföras disciplinstraff.

Nattetid ska fången vistas i sin egen boningsrum (med undantag för toalettbesök och tobaksrökning på rökplatsen). Med natt avses från att den i dagordningen antecknade tiden för tystnad börjar tills morgonen när tystnaden upphör.

Tobaksrökning är förbjuden i boningsrum och på andra platser inomhus. Tobaksrökning är tillåten på fängelsets gårdsplan och på anvisade platser.
Disciplinstraff kan påföras för förfarande som strider mot anvisningar som getts om tobaksrökning.

4 § KLÄDSEL PÅ FÄNGELSEOMRÅDET

En fånge ska vara ändamålsenligt klädd på fängelseområdet och när han eller hon deltar i verksamhet som fängelset ordnat utanför fängelseområdet. När fången deltar i arbete eller annan verksamhet ska fången använda den klädsel och skyddsutrustning som arbetsledaren eller annan person som ansvarar för verksamheten har bestämt. I ankomstguiden finns närmare anvisningar om ändamålsenlig klädsel.

Den som klär sig oändamålsenligt eller bär klädsel som äventyrar arbetssäkerheten kan påföras disciplinstraff.

5 § LÅSNING AV LOKALER OCH NÄRVAROKONTROLL

Varje fånge får en nyckel till sitt boningsrum. Det egna boningsrummet ska låsas när fången går ut från rummet och avlägsnar sig från boningsavdelningen. Nyckeln till boningsrummet får inte föras bort från fängelseområdet. Undantaget utgörs av ledsagade besök eller arbete utanför fängelset då det är tillåtet att ha med sig nyckeln. När en fånge avlägsnar sig från fängelseområdet utan ledsagare ska nyckeln lämnas till personalen vid fängelsejouren.

Närvarokontrollen genomförs på de tidpunkter och platser som framgår av dagordningen. När närvarokontrollen görs genom att anmäla sig till jouren, ska fångarna se till att anmäla sig inom den meddelade tidsfristen. När närvarokontrollen görs i boningsrummen, ska fångarna vara i sina boningsrum vid tidpunkten i fråga och stanna kvar i sitt boningsrum tills det meddelas att kontrollen är över. Under kontrollen ska fången kunna tilltalas och det är inte tillåtet att tala i telefon under den tiden eller på annat sätt störa eller försvåra genomförandet av kontrollen.

En fånge som inte iakttar bestämmelserna om närvarokontroll kan påföras disciplinstraff.

6 § DELTAGANDE I VERKSAMHET OCH FRITIDSAKTIVITETER

Fången kan uppfylla sin skyldighet att delta genom att delta i den arbetsverksamhet som ordnas i fängelset, i rehabiliteringsgrupper eller efter behov i verksamhet som baserar sig på en individuell plan.

På fritiden kan fångarna vistas utomhus, motionera eller tillbringa tid i lokaler som är avsedda för fritidsvistelse. Närmare information om andlig verksamhet, olika grupper och användning av fritiden finns i ankomstguiden och på anslagstavlorna.

Rätten att delta i fritidsaktiviteter kan dras in, om de villkor och tidtabeller som fastställts separat för varje verksamhet inte iakttas.

Båda avdelningarna vid Vanaja fängelse besöks av Tavastehus stads biblioteksbuss på de tider som anges i dagordningen. Närmare information om bibliotekstjänsterna finns i ankomstguiden.

7 § ANSKAFFNING AV VAROR

En fånge har möjlighet att göra livsmedelsinköp och andra inköp en gång per vecka i samband med det ledsagade butiksbesöket. Tidpunkterna för butiksbesök framgår av dagordningen. Varje fånge ska själv göra sina egna inköp. I samband med butiksbesök är det inte tillåtet att träffa någon. Fången ska bete sig sakligt under butiksbesöket.

En fånge ska spara kvitton över gjorda inköp ända tills han eller hon kommer till fängelset med tanke på en eventuell granskning. Närmare information om butiksbesöken finns i ankomstguiden.

Fången kan påföras disciplinstraff, om han eller hon inte iakttar föreskrifterna om att spara kvitton eller träffa någon under butiksbesöket.

8 § BESÖK

8.1 § Övervakade besök

Besöken ordnas dagtid på veckoslut och söckenhelger. Tidpunkter för besöken framgår av dagordningen. Besöket kan vara i högst två timmar. Tidpunkten när besöksturerna inleds är flexibel, men tidpunkten när de slutar är ovillkorlig. En fånge kan ta emot enbart ett besök per dag.

Innan besöket ska besökarna anmäla sig vid avdelningsbyrån och styrka sin identitet. Ett besök börjar och slutar vid avdelningsjouren.

Vad gäller minderåriga besökares tillträde till fängelset iakttas det som stadgas i 13 kap. 11 § i fängelselagen.

Till besöket kan fången ta med en rimlig mängd t.ex. kaffe och kaffebröd att bjuda på. Besökarna får inte ta med sig livsmedel till mötet. Vid besöken ska man bete sig och vara klädd sakligt och besöken får inte medföra störningar för övriga personer. I samband med besöken kan fängelset motta en liten mängd saker och föremål, som är tillåtna på Vanaja fängelse och som ska överlåtas

till fången. Fången får inte från besökaren eller annan person motta sådana saker eller föremål som inte har överlåtits genom fängelsepersonalen.

En fånge som inte iakttar bestämmelserna om besök kan påföras disciplinstraff.

8.2 § Oövervakade besök

Fången kan på ansökan beviljas oövervakat besök. Besöket ordnas på Vanaja avdelningen i Harjula-huset eller i annan lokal som fängelset anvisat. Fångarna på Ojoinens avdelning transporteras vid behov till Vanaja avdelningen för besök eller så kan fången på ansökan beviljas tillstånd att åka med egen skjuts. Besöken ordnas i regel under veckoslut och av grundad anledning på vardagar. Besökets varaktighet avgörs från fall till fall med beaktande av besökarnas omständigheter och resor.

I beredningsskedet av det första besöket utreds det bland annat om det under besöket finns risk för våld i nära relationer mellan besökarna. Målet är att utreda risken för våld mellan besökarna eller våld som riktas mot andra innan ett oövervakat besök beviljas.

I början av besöket får fången jämte besökare skriftligen närmare anvisningar som ska iakttas under besöket.

8.3 § Besök av ombud

Besök av ombud ska meddelas till personalen, som ordnar besöket i en lämplig lokal i regel under vardagar mellan kl. 08:00–16:15. Besök som sker under övriga tider ska avtalas separat med personalen. Det är möjligt att ordna möten även via videoförbindelse.

9 § TELEFON, ELEKTRONISK KOMMUNIKATION OCH VIDEOFÖRBINDELSER

9.1 § Telefon

En fånge kan inneha en egen mobiltelefon som inte har någon internet-förbindelse eller kamera. Om fångens egen telefon dock har kamera, kan den täckas med en förseglingsetikett så att inte kameran kan användas.

Fängelsets direktör eller biträdande direktör fastställer villkoren för innehav av en mobiltelefon och andra omständigheter i anslutning till detta. När fången får en mobiltelefon ska hen skriftligen förbinda sig att iaktta bestämmelserna och villkoren för användningen. Om man bryter mot bestämmelserna och villkoren kan det leda till ett förbud att använda telefonen under den tid då ärendet undersöks, och även ett disciplinstraff kan påföras för detta.

9.2 § Elektronisk kommunikation och videoförbindelser

Fången kan ges tillstånd att använda fängelsets internet-dator för att skicka och ta emot e-postmeddelanden i anslutning till skötsel av ärenden som rör utkomst, arbete och utbildning samt juridiska, sociala och bostadsärenden eller av annat motsvarande, vägande skäl. Dessutom kan en fånge exceptionellt beviljas tillstånd att använda sociala medier, om fången studerar utanför fängelset och studieuppgifterna eller de obligatoriska diskussionsgrupperna i anslutning till

studierna finns på de sociala medierna. I så fall är användningen av sociala medier begränsad till det ändamål det beviljats för. Användningen av sociala medier är förbjuden om inget separat tillstånd har beviljats för det.

Tillstånd att använda egen dator kan beviljas av särskilda skäl, om användningen av egen dator är nödvändig för att sköta det ärende som utgör grunden för tillståndet. Ett villkor för tillståndet är en skriftlig förbindelse om att iaktta separat bestämda tillståndsvillkor. Elektronisk kommunikation med annan utrustning än den som är föremål för tillståndet är förbjuden.

Fången får inte koppla någon annan utrustning till datorn än sådan som är avsedd för att spara data. I fängelsets dator får inte heller andra program installeras eller användas än de som har installerats färdigt i datorn. Datorn får inte kontaktas genom någon extern utrustning. Det är förbjudet att tömma webbhistoriken.

Fången kan ges tillstånd att kontakta nära anhöriga eller andra närstående med användning av videoförbindelse eller annat lämpligt, tekniskt kontaktsätt, där deltagarna kan se och prata med varandra. För att bevara kontakter eller av annat viktigt skäl kan kontakt ordnas även med en annan person som är viktig för fången.

Elektronisk kommunikation och användningen av videoförbindelse kan övervakas på nödvändigt sätt. En fånge kan påföras disciplinstraff för brott mot tillståndsvillkor för elektronisk kommunikation och videoförbindelse.

10 § RENLIGHET

Boningsrummet ska följa inventarieförteckningen och föremål ska förvaras prydligt i skåp och andra förvaringsutrymmen. Boningsrummet ska överlåtas i städat skick.

Bilder, affischer och andra föremål får fästas endast på det för ändamålet avsedda underlaget som finns på väggen i boningsrummet. Den som fäster sådana föremål någon annanstans på rummets väggar eller andra ytor kan påföras disciplinstraff.

Fången kan påföras disciplinstraff, om han eller hon inte har sitt boningsrum i det skick som inventarieförteckningen föreskriver.

11 § INNEHAV AV EGENDOM

11.1 § Föremål och ämnen som inte överlämnas till fångar

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten i fängelselagen kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet äventyrar någons säkerhet. Vid sidan av skjut- och eggvapen, sprängämnen och gassprej består sådana föremål och ämnen av bland annat aerosoler med drivgas och gifter. Sådana föremål är även injektionsnålar och -sprutor som inte överlämnats till fångarna av sjukvårdspersonalen i fängelset.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i fängelselagen kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet i synnerhet lämpar sig för skadegörelse på egendom. Sådana föremål är bland annat verktyg som lämpar sig för att skada egendom.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i fängelselagen kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om de medför särskild olägenhet för den allmänna ordningen i fängelset. Föremål och ämnen som medför särskild olägenhet är bl.a.:

1) apparater med vilka det är möjligt att fotografera och filma. Bland annat kameror och videokameror är sådan utrustning. Av särskilda skäl och med skriftlig ansökan kan fången ansöka om att få använda kameran under en kort tid.

2) utrustning med vilken man kan lyssna på och följa upp myndigheters radiokommunikation eller i övrigt observera myndigheters verksamhet. Sådana är bl.a. detektorer av radiokommunikation, hörlurar som fungerar på radiovågor, rörelsedetektorer och babyalarm. Även kikare och annan optisk utrustning som lämpar sig för observation är förbjudna.

3) föremål som är menliga med tanke på hälsa och renlighet eller farliga för brandsäkerheten. Sådana omfattar bland annat tatuerings- och piercingutrustning, djur och stearinljus.

4) föremål som på något annat sätt äventyrar den allmänna ordningen i fängelset. Sådana föremål omfattar bland annat kampredskap, vapenimitationer och föremål försedda med brottsliga organisationers och gruppers emblem.

Det är förbjudet för fångar att modifiera tillåtna föremål så att de bättre lämpar sig för våldshandlingar. Med detta avses till exempel att vässa ett föremål såsom en tandborste för att använda den som tillhygge eller att förse t.ex. en penna med ett handtag.

En fånge kan påföras disciplinstraff om ovan nämnda föremål eller ämnen påträffas hos honom eller henne.

11.2 § Övriga omständigheter som påverkar överlämnandet av föremål eller ämnen till fångar

En rimlig mängd bruksföremål kan överlämnas till en fånge. Mängden bruksföremål som fången innehar ska vara sådan att föremålen kan förvaras i rummets förvaringsutrymmen på bestämda ställen.

Ett föremål lämnas inte till fången om boningsrummets utrustning redan omfattar ett sådant föremål. Inte heller andra föremål ges till fångar, om fängelset redan skaffat sådana till fångarna och fången har tillgång till föremålet.

Boningsrummen är färdigt inredda och egna möbler eller inredningstextilier överlämnas inte till en fånge. Maximistorleken på en TV som överlämnas till en fånge är 32".

Överbelastning av elnätet kan endast i exceptionella fall vara en orsak till att begränsa överlämnade av elapparater. Elapparater får inte vara påkopplade när de inte används.

Fången kan påföras disciplinstraff för olovligt innehav av mobiltelefoner eller datorer samt tilläggsutrustning som kan anslutas till dem.

11.3 § Kontroll av föremål och ämnen

Fången får inte inneha kosttillskott (med undantag för färdiga dryckesblandningar och stänger), vitaminer, spårämnen eller hälsokostprodukter som är i pulver-, piller- eller kapselform e.d. på grund av att de är svåra att kontrollera.

På rekommendation eller ordination av en läkare från Hälsovårdsenheten för fångar får fången emellertid skaffa ovan nämnda produkter i pulver-, piller- eller kapselform i samband med övervakade butiksbesök. Produkter som skaffats på rekommendation eller ordination av en läkare från Hälsovårdsenheten för fångar förvaras vid fängelsejouren, på samma sätt som även den skriftliga ordineringen eller rekommendationen.

Fängelsepersonalen får kontrollera alla föremål som ges till fångar. När fångar tar med sig föremål till fängelset ska de visas upp för personalen. Om en fånge försöker föra in föremål till fängelset förbi kontrollen kan han påföras disciplinstraff.

12 § ANVÄNDNING AV RUS- OCH LÄKEMEDEL

En fånge får inte inneha, använda eller tillverka alkohol eller produkter som innehåller alkohol, droger eller andra rusmedel eller dopningsmedel enligt 44 kap. 16 § i strafflagen eller föremål som är avsedda för användning eller hantering av narkotika. En fånge kan påföras disciplinstraff för innehav, användning, tillverkning eller förmedling av ovan nämnda ämnen och föremål.

En fånge kan påföras disciplinstraff för manipulering eller försök till manipulering av alkohol- och drogtest.

En fånge får inte inneha läkemedel utan tillstånd från en läkare eller sjukskötare från Hälsovårdsenheten för fångar. En fånge kan påföras disciplinstraff för otillåtet innehav av läkemedel.

13 § IKRAFTTRÄDANDE

Denna ordningsstadga träder i kraft 1.12.2017 och upphäver den tidigare gällande ordningsstadgan, som trädde i kraft 11.06.2012 för Vanaja fängelse.

Tammerfors den 22 november 2017

Kirsti Kuivajärvi
Regiondirektör